

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/198/2015
Identifikačné číslo spisu: 7014200377
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7014200377.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci žalobcu: E. H., nar. XX.XX.XXXX, V. 2, F., adresa pre doručovanie: Sládkovičova 3, Košice, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, Zádielska 2, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/GRPRKEPPK/BEZ/2014/2918 zo dňa 13.01.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/45/2014-39 zo dňa 15.07.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/45/2014-39 zo dňa 15.07.2015 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 6S/45/2014-39 zo dňa 15.07.2015 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/GRPRKEPPK/BEZ/2014/2918 zo dňa 13.01.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie žalovaného“), ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zmenil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odboru sociálnych vecí a rodiny, č. KE1/SPPK/SOC/2013/65385 zo dňa 11.10.2013 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie úradu“) tak, že výrok rozhodnutia znie: „Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, odbor sociálnych vecí a rodiny ako správny orgán príslušný podľa § 5 ods. 7 písm. a) bod 3 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 písm. a) bod 1 a bod 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov rozhodol takto: podľa § 2 ods. 3, § 15 ods. 4, § 38 ods. 1 písm. b), bod 2, § 47 ods. 1 a ods. 3 a § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov odníma s účinnosťou od 01.10.2013 peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, ktorý poberá pán E. H... mesačne vo výške 16,70% sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ... Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia."

Krajský súd v odôvodnení rozsudku dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že rozdiel v záveroch lekárskeho posudku posudkového lekára žalovaného zo dňa 02.01.2014, týkajúcich sa posúdenia a hodnotenia klinického stavu oproti stanovisku žalobcu, spočíva podľa žalovaného v tom, že v žiadnom z predložených odborných lekárskeho nálezov (predovšetkým ortopedických), nie je doložené aktuálne vyšetrenie funkcie oboch kolenných kĺbov. Iba v ortopedickom náleze zo dňa 29.10.2013 od MUDr. Y. je zmienka o operácii pravého kolena v roku 1989 a o odstránení kovového materiálu uskutočnenom v roku 1993, z čoho posudkový lekár žalovaného vyvodil, že aktuálne sa u žalobcu nejedná o závažné postihnutie a obmedzenie funkcie ani jedného kolenného kĺbu. V lekárskeho nálezoch tiež nie je zmienka o postihnutí srdca so závažným ochorením a preto posudkový lekár nemohol posúdiť v hodnotiacej časti žiadne srdcové ochorenie. Podľa vyjadrenia posudkového lekára zo dňa 17.04.2014 v časti Druh zdravotného postihnutia nebolo možné hodnotiť ani postihnutie chrčtice s ťažkým stupňom poruchy funkcie vyššou mierou ako 40% z dôvodu, že nie sú doložené žiadne odborné nálezy dokumentujúce závažnejší stupeň kardiopulmonálnej insuficiencie chronického charakteru. Krajský súd ďalej konštatoval, že v správnom konaní bolo preukázané, že u žalobcu bola miera funkčnej poruchy určená vo výške 40%, z čoho vyplýva, že sa u neho nejedná o ťažké zdravotné postihnutie. K námietkam žalobcu uviedol, že lekárskeho posudok zo dňa 26.09.2013 ako aj lekárskeho posudok zo dňa 02.01.2014 potvrdili mierne zlepšenie zdravotného stavu žalobcu s ohľadom na ortopedické nálezy s tým, že v dôsledku iných funkčných postihnutí - skrátenie ľavej dolnej končatiny do 5 cm, bola miera funkčnej poruchy zvýšená o 10%, teda spolu 40%. Keďže miera funkčnej poruchy žalobcu podľa lekárskeho posudku nedosahuje 50%, nebolo potrebné vypracovanie komplexného posudku na účely kompenzácie. Z administratívnych spisov podľa názoru krajského súdu vyplýva, že prvostupňové rozhodnutie úradu vychádza zo zistení lekárskeho posudku zo dňa 26.09.2013 a napadnuté rozhodnutie žalovaného sa opiera o zistenia uvedené v lekárskeho posudku zo dňa 02.01.2014. V oboch prípadoch vychádzal posudkový lekár z vtedy aktuálnych lekárskeho nálezov a pri určovaní miery funkčnej poruchy žalobcu v nadväznosti na stanovenú klinickú diagnózu postupoval v súlade s príslušnými časťami prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 447/2008 Z. z."). Námietku žalobcu o nedostatočne zistenom skutkovom stave vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú, nakoľko zdravotný stav žalobcu bol posudzovaný posudkovými lekármi na základe predložených odborných lekárskeho nálezov.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca žiadajúc kladné vybavenie jeho odvolania. Uviedol, že je invalidný a aj povolanie, ktoré vykonáva, je určené invalidným osobám.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je správne a vydané v súlade s platnými právnymi predpismi. K námietke žalobcu, že je invalidný a aj ním vykonávané zamestnanie je určené invalidným osobám, uviedol, že pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť postupuje Sociálna poisťovňa podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z."). Pre účely posúdenia ťažkého zdravotného postihnutia určuje posudkový lekár mieru funkčnej poruchy podľa miery funkčnej poruchy zodpovedajúcej druhu zdravotného postihnutia s najvyšším percentuálnym ohodnotením, ktoré je uvedené v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. Stanovenie miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť na účely vyplácania invalidného dôchodku ešte nepodmieňuje skutočnosť, aby posudzovaná osoba bola zároveň považovaná aj za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Hoci sa výsledky oboch posudkov uvádzajú v percentách, ide o odlišné pojmy.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len

„S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo zmenené prvostupňové rozhodnutie úradu a žalobcovi bol odňatý peňažný príspevok na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, a to zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a tiež mu bola uložená povinnosť vrátiť preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Podľa § 47 ods. 1 a 3 zákona č. 447/2008 Z. z., ak príslušný orgán zistí, že fyzická osoba sa už nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, rozhodne o odňatí opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu a o zastavení jeho výplaty a o povinnosti fyzickej osoby vrátiť preukaz. Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z., ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

Podľa § 10 ods. 1 zákona 447/2008 Z. z., posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 447/2008 Z. z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 11 ods. 11 veta prvá zákona č. 447/2008 Z. z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 11 ods. 15 zákona č. 447/2008 Z. z., ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekársky posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

Podľa § 13 ods. 1 písm. e) zákona č. 447/2008 Z. z., sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach.

Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach (§ 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z.).

Podľa § 15 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku menej ako 50 %, príslušný orgán nevypracúva podľa § 15 ods. 1 tohto zákona komplexný posudok na účely kompenzácie.

V zmysle ustanovenia § 38 ods. 1 písm. b) bod 2. zákona č. 447/2008 Z. z., peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť len v prípade, ak ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a komplexný posudok o jej zdravotnom stave obsahuje záver, že žiadateľ o príspevok je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na jeho prevádzku, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu (§ 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z.).

Z vyššie uvedených ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. teda vyplýva, že peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla nemožno poskytnúť každej ťažko zdravotne postihnutej fyzickej osobe, ale iba takej, ktorá okrem podmienky ťažkého zdravotného postihnutia spĺňa niektorú z ďalších zákonom stanovených podmienok. To v danom prípade znamená, že sa nedokáže premiestniť k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z., ak príslušný orgán zistí, že fyzická osoba sa už nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, rozhodne o odňatí opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu a o zastavení jeho výplaty a o povinnosti fyzickej osoby vrátiť preukaz.

Fyzická osoba je povinná vrátiť preukaz do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 (§ 47 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.).

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že žalobcovi bol rozhodnutím Okresného úradu Košice II, odboru sociálnych vecí, zo dňa 24.11.2000 priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla s účinnosťou od 01.03.2000. Podkladom pre vydanie uvedeného rozhodnutia bol posudok Okresného úradu Košice II, odboru sociálnych vecí zo dňa 20.10.2000, podľa ktorého posudkový lekár stanovil žalobcovi mieru funkčnej poruchy na 60%. Žalobca sa považoval za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, bol mu priznaný preukaz občana s ťažkým zdravotným postihnutím a bol mu navrhnutý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s prevádzkou osobného motorového vozidla.

Vzhľadom na to, že pri opätovnom posúdení zdravotného stavu žalobcu došlo u neho k zmene miery funkčnej poruchy zo 60% na 40%, žalobca sa prestal považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a správne orgány rozhodli o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a tiež mu uložili povinnosť vrátiť preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Podkladmi pre rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a povinnosti vrátiť preukaz osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v prejednávanej veci boli lekárske posudky posudkového lekára Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/2013/128414 zo dňa 27.09.2013, vypracovaný v súvislosti so žiadosťou žalobcu o poskytnutie

peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a lekársky posudok posudkového lekára žalovaného zo dňa 02.01.2014.

Vzhľadom na to, že posudzovanie miery funkčnej poruchy je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu lekársky posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE1/2013/128414 zo dňa 27.09.2013 takúto podmienku nespĺňa, nakoľko posudkový lekár v ňom iba konštatoval, že stav žalobcu je zlepšený oproti nález z roku 2003 a nezodpovedá charakteru občana s ťažkým zdravotným postihnutím. V danom prípade bolo potrebné identifikovať konkrétne pozitívne zmeny v zdravotnom stave žalobcu. Posudkový lekár žalovaného v lekárskom posudku zo dňa 02.01.2014 už porovnal zdravotný stav žalobcu v čase priznania príspevku so súčasným stavom a tento posudok spĺňa podmienky úplnosti a presvedčivosti. Posudkový lekár žalovaného zohľadnil všetky zdravotné postihnutia žalobcu a ním predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudku riadne vyhodnotil.

Zo záveru posudku posudkového lekára žalovaného zo dňa 02.01.2014 vyplýva, že s ohľadom na ortopedické nálezy zo dňa 14.08.2013 a zo dňa 29.10.2013 došlo u žalobcu k miernemu zlepšeniu jeho zdravotného stavu (miera funkčnej poruchy je 30% s ohľadom na stav po vykonanej endoprotéze bedrového kĺbu alebo kolenného kĺbu), pričom v dôsledku iných funkčných postihnutí - stav skrátenia ľavej dolnej končatiny do 5 cm, bola miera funkčnej poruchy zvýšená o 10%, teda spolu 40%. Vzhľadom na to, že miera funkčnej poruchy bola u žalobcu stanovená na 40%, nepovažuje sa za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, čím nespĺňa podmienku na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla a bolo potrebné rozhodnúť o jeho odňatí, ako aj o povinnosti vrátiť preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Pokiaľ ide o podklady pre rozhodnutie v prejednávanej veci, v prvostupňovom rozhodnutí úradu je správne uvedené, že podkladom pre jeho vydanie bol lekársky posudok č. KE1/2013/128414 zo dňa 27.09.2013. V napadnutom rozhodnutí žalovaného je však nesprávne uvedené, že podkladom bol lekársky posudok zo dňa 02.01.2014 a lekársky posudok č. KE1/2013/128414 zo dňa 26.09.2013, nakoľko žalovaný vychádzal z lekárskeho posudku zo dňa 27.09.2013. Uvedenú chybu prevzal aj krajský súd, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na lekársky posudok zo dňa 26.09.2013 napriek tomu, že ide o lekársky posudok zo dňa 27.09.2013. Nesprávne uvedenie dátumu vypracovania lekárskeho posudku tvoriaceho podklad pre rozhodnutie však nepredstavuje takú vadu, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Ide iba o chybu v písaní, ktorú je možné v zmysle § 47 ods. 6 správneho poriadku kedykoľvek opraviť.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného vyplýva, že dôvodom pre zmenu výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia úradu bola skutočnosť, že prvostupňový správny orgán nesprávne uviedol výšku peňažného príspevku, ktorý sa odníma, pričom jeho výšku bolo potrebné vyjadriť v percentách. Túto nesprávnosť žalovaný odstránil vydaním svojho rozhodnutia. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že časť výroku napadnutého rozhodnutia žalovaného začínajúca vetou: „Podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. . tak, že výrok rozhodnutia znie:" až po vetu končiacu slovným spojením: „... a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov" je podľa názoru odvolacieho súdu nadbytočná, avšak táto skutočnosť nemení nič na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Z vyššie uvedených dôvodov považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu za súladný so zákonom a preto ho podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p., keďže žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.